

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۷/۱۱/۲۰۰۹

(شماره ۳۶)

۸ آذرماه ۱۳۸۸

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۱

۱- آمریکا

۷

۲- یورو

۱۱

۳- ین

۱۶

۴- لیره انگلیس

۲۰

۵- طلا

۲۲

۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۸/۹/۶

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۹/۱۱/۲۷

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۲۷ نوامبر	پنجشنبه ۲۶ نوامبر	چهارشنبه ۲۵ نوامبر	سه شنبه ۲۴ نوامبر	دوشنبه ۲۳ نوامبر	عنوان	جمعه ۲۰ نوامبر
۰/۶۲۴۸۹		-۰/۴۳	۰/۶۲۲۲۲	۰/۶۲۰۹۵	۰/۶۲۰۹۵	۰/۶۲۰۹۵	۰/۶۲۴۳۴	۰/۶۲۳۹۳	دلار به SDR	۰/۶۲۶۱۰
۱/۴۹۱۸	(۳)	۰/۵۹	۱/۵۰۰۵	۱/۴۹۶۲	۱/۵۰۰۹	۱/۵۱۳۴	۱/۴۹۶۳	۱/۴۹۵۹	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۴۸۶۴
۱/۶۷۱۰	(۵)	-۰/۸۱	۱/۶۵۷۵	۱/۶۴۶۴	۱/۶۵۱۰	۱/۶۷۱۳	۱/۶۵۸۱	۱/۶۶۰۸	لیبره انگلیس *	۱/۶۵۰۵
۱/۰۵۷۴	(۴)	-۰/۰۵	۱/۰۵۶۸	۱/۰۶۳۶	۱/۰۵۹۸	۱/۰۴۵۷	۱/۰۵۸۷	۱/۰۵۶۴	دلار کانادا	۱/۰۷۰۰
۱/۰۱۳۰	(۲)	-۰/۷۷	۱/۰۰۵۱	۱/۰۰۶۶	۱/۰۰۳۰	۰/۹۹۶۴	۱/۰۰۹۱	۱/۰۱۰۴	فرانک سوییس	۱/۰۱۷۶
۸۹/۱۵۰	(۱)	-۱/۷۵	۸۷/۵۹	۸۶/۵۱	۸۶/۵۳	۸۷/۳۳	۸۸/۵۵	۸۹/۰۳	ین ژاپن	۸۸/۹۷
۱/۶۰۰۲۹		۰/۴۳	۱/۶۰۷۱۵	۱/۶۱۰۴۴	۱/۶۱۰۴۴	۱/۶۱۰۴۴	۱/۶۰۱۶۸	۱/۶۰۲۷۴	SDR به دلار	۱/۵۹۷۲۰
۱۱۴۴/۰۲		۲/۶۰	۱۱۷۳/۷۹	۱۱۷۶/۱۰	تعطیل	۱۱۸۶/۳۰	۱۱۶۷/۵۰	۱۱۶۵/۲۵	طلای نیویورک (هراونس)	۱۱۴۹/۴۵
۱۱۳۷/۱۱		۳/۵۲	۱۱۷۷/۱۸	۱۱۷۵/۳۰	۱۱۹۴/۹۰	۱۱۸۲/۷۰	۱۱۶۳/۲۵	۱۱۶۹/۷۵	طلای لندن (هر اونس)	۱۱۳۹/۹۰
۷۸/۵۱		-۲/۰۵	۷۶/۹۰	۷۶/۰۵	تعطیل	۷۷/۹۶	۷۶/۰۲	۷۷/۵۶	نفت پایه آمریکا	۷۷/۴۷
۷۸/۴۱		-۱/۴۰	۷۷/۳۱	۷۷/۱۸	۷۷/۰۲	۷۸/۴۴	۷۶/۴۶	۷۷/۴۶	نفت برنت انگلیس	۷۷/۲۰
۱۰۳۸۴		۰/۲۹	۱۰۴۱۵	۱۰۳۱۰	تعطیل	۱۰۴۶۴	۱۰۴۳۴	۱۰۴۵۱	DOW-30 (بورس وال استریٹ)	۱۰۳۱۸
۵۳۱۸		-۰/۴۰	۵۲۹۷	۵۲۴۶	۵۱۹۴	۵۳۶۵	۵۳۲۴	۵۳۵۶	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۲۵۱
۹۶۴۹		-۳/۳۴	۹۳۲۷	۹۰۸۲	۹۳۸۳	۹۴۴۲	۹۴۰۲	تعطیل	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۹۴۹۸
۵۷۴۷		-۰/۲۲	۵۷۳۵	۵۶۸۶	۵۶۱۴	۵۸۰۳	۵۷۶۹	۵۸۰۱	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۵۶۶۳

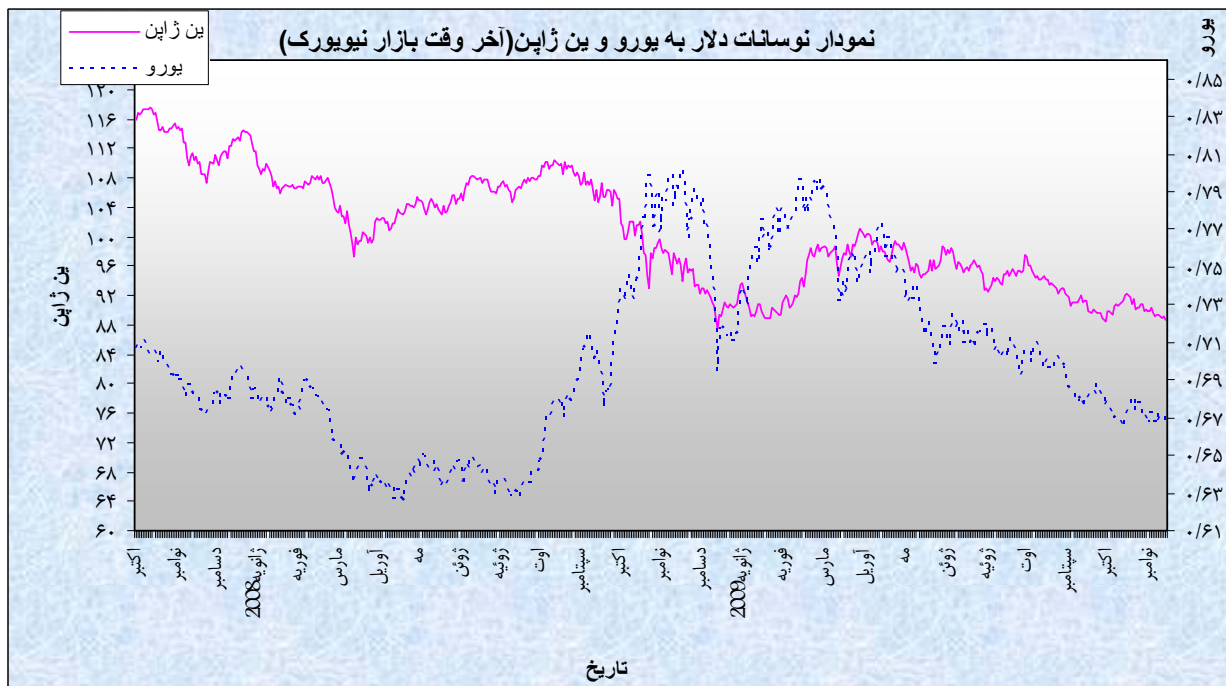
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف-نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای لیره انگلیس، تضعیف شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ما قبل در برابر ین ژاپن و یورو به ترتیب ۱/۷۵ درصد، ۰/۵۹ درصد کاهش و در لیره انگلیس ۰/۸۱ درصد افزایش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۸۶/۵۱-۸۹/۰۳ ین، هر یورو در محدوده ۱/۴۹۵۹-۱/۵۱۳۴ دلار و هر لیره در محدوده ۱/۶۷۱۳-۱/۶۴۶۴ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار تحت تأثیر ارقام اقتصادی منتشره در آمریکا و سایر کشورهای عمده صنعتی، دورنمای نرخ های بهره کلیدی و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه ارقام منتشره حکایت

از افزایش شدید فروش خانه های دست دوم آمریکا داشت . این امر موجب تقویت شاخص های قیمت سهام در این روز گردید . تقویت شاخص های قیمت سهام نیز موجب ریسک گریزی سرمایه گذاران شد . قبلاً نیز در روز یکشنبه James Bulland ، رئیس بانک مرکزی سنت لوئیس آمریکا ، گفت برای تقویت فعالیت اقتصادی ، بانک مرکزی باید خریدهای داراییهای مالی را حتی پس از پایان برنامه فعلی خرید اوراق مالی ، ادامه دهد. این اظهارات احتمال ادامه سیاست فوق العاده انبساطی پولی آمریکا در ماههای آینده را تقویت کرد . این در حالی است که در روز یکشنبه یکی از اعضای شورای اجرایی بانک مرکزی اروپا بنام Jose Manuel Gonzalos Paramo و رئیس این بانک (Jean-Claude Trichet) هر دو مسئله چگونگی خروج از سیاست پولی فوق العاده انبساطی را مورد بحث قرار دادند . موارد مذکور سبب ضعف دلار در برابر یورو، فرانک سوئیس ، لیره انگلیس و ارزهای پربازده ، و سبب تقویت دلار در برابر ین در روز دوشنبه گذشته شد . در اوایل روز سه شنبه به وقت بازارهای اروپایی مشکلات یکی از بانک های آلمانی موجب تقویت دلار در برابر یورو شد . بعداً در همان روز در بازار نیویورک خبر مربوط به تجدید نظر نزولی تولید ناخالص داخلی سه ماهه سوم آمریکا و انتشار ارقام ضعیف شاخص اعتماد مصرف کننده ماه نوامبر این کشور، ریسک گریزی را کاهش داد . موارد مذکور سبب تقویت دلار در برابر یورو ، لیره و برخی از ارزهای پربازده و ضعف دلار در برابر ین گردید . اما در روز چهارشنبه توجه معامله گران به سوی مفاد صورتجلسه ۳-۴ نوامبر کمیته بازار باز فدرال (بازوی سیاستگزاری بانک مرکزی آمریکا) معطوف گردید . طبق این صورتجلسه ، اعضای کمیته بر این باورند که کاهش های اخیر دلار منظم بوده و نرخ های بهره برای مدت ها در سطح پایین باقی خواهند ماند . اما آنان عقیده دارند در صورتیکه سرعت نزولی دلار تشدید گردد و یا اثرات قابل توجهی بر تورم بگذارد ، باید نرخ برابری دلار را به دقت زیر نظر گرفت . در مجموع از این صورتجلسه چنین استنباط می شد که بانک مرکزی آمریکا با سیر نزولی تدریجی ارزش دلار مخالفت چندانی ندارد . در روز چهارشنبه همچنین بانک مرکزی روسیه اعلام کرد که قسمتی از ذخایر ارزی خود را به دلار کانادا تبدیل خواهد کرد . از اعلامیه بانک مرکزی روسیه چنین استنباط می شد که این بانک قسمتی از ذخایر دلاری خود را در برابر دلار کانادا خواهد فروخت . علاوه بر آن یکی دیگر از مقامات روسیه در همان روز اعلام کرد که برزیل علاقمند است که در مبادلات

دو جانبه بین دو کشور از ریل (واحد پول برزیل) و روبل (واحد پول روسیه) استفاده شود. همچنین روسیه در حال مذاکره با هند برای استفاده از پول ملی در مبادلات تجاری دو کشور می باشد. قبلاً نیز چین با برزیل برای استفاده از پول های ملی در مبادلات دو کشور به توافق رسیده بودند. چنین توافقی هایی بتدریج نقش دلار به عنوان وسیله پرداخت مبادلات بین المللی را از بین می برد. موارد مذکور موجب ضعف دلار در برابر یورو، ین و برخی از ارزهای عمده دیگر در روز چهارشنبه شد. حتی در مقطعی از این روز هر یورو به سطح ۱/۵۱۴۴ دلار، یعنی به بالاترین سطح ۱۵ ماهه گذشته، رسید. در این روز صندوق بین المللی پول هشدار داد که ارزش اسمی دلار در برابر یورو بسیار کمتر از ارزش واقعی آن است. این هشدار تأثیری بر نرخ برابری دلار نگذاشت. در روز پنجشنبه بازار های نیویورک به دلیل مصادف شدن با روز شکرگزاری، در تعطیلات رسمی بسر می بردند. اما در این روز در بازار لندن شایعه مربوط به مداخله بانک مرکزی سوئیس در جهت مهار سیر صعودی فرانک، سبب تقویت دلار در برابر فرانک گردید. گفته می شود بانک مرکزی سوئیس در این روز معادل یک میلیارد دلار، فرانک در بازار فروخت. در روز پنجشنبه در بازار لندن و در روز جمعه در بازار نیویورک، دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده افزایش یافت. علت این امر نگرانی نسبت به بحران مالی دوبی بوده است. در روز دوشنبه مطابق با ۲۵ نوامبر شرکت دولتی Dubai World دوبی اعلام کرد که پرداخت سود بدهیهای خود را به مدت شش ماه به عقب می اندازد. این شرکت حدود ۵۹/۰ میلیارد دلار بدهی دارد. در حالیکه کل بدهیهای دوبی حدود ۸۰/۰ میلیارد دلار است. امیر نشین دوبی، یکی از هفت امیر نشین امارات متحده عربی است. دوبی، برخلاف اکثر امیر نشین های امارات متحده عربی، نفت بسیار ناچیزی دارد. این امیر نشین مرکز تجاری، مالی و توریستی امارات می باشد. ناتوانی Dubai World در پرداخت به موقع بدهیهای خود، نگرانی هایی را نسبت به سلامت سایر مؤسسات و شرکت های بزرگ جهان بوجود آورد. همچنین Dubai World به برخی از بانک های بزرگ جهان، مخصوصاً بانک های انگلیسی بدهیهای زیادی دارد. این امر می تواند بانک های طلبکار را نیز دچار مشکلات مالی نماید. علاوه بر آن، ناتوانی Dubai World در پرداخت به موقع بدهی های خود، تقریباً شبیه به ورشکستگی بانک آمریکایی Bean Stearns می باشد. ورشکستگی این بانک منادی ورشکستگی شرکتها به شدت وابسته به وام بوده است. قصور شرکت دولتی

Dubai World در بازپرداخت بدهیهای خود می تواند منادی قصور برخی از کشورهای شدیداً بدهکار نظیر ایرلند ، اسپانیا ، یونان و انگلیس در بازپرداخت بدهیهای خود باشد . موارد مذکور سبب ریسک گریزی سرمایه گذاران و تقویت دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر ، مخصوصاً لیره انگلیس ، در روزهای پنجشنبه و جمعه گذشته شد. البته برخی عقیده دارند که در مورد اثرات منفی مشکلات مالی Dubai World تا حدودی غلو شده است . چون اولاً یک قسمت عمده بدهی های این شرکت به مؤسسات داخلی است دوماً به احتمال زیاد امیر نشین ثروتمند ابوظبی، یکی از امیر نشین های هفتگانه امارات ، به کمک دومی خواهد آمد . ثالثاً کل بدهی های این شرکت ، بخش ناچیزی از درآمدهای بانک های جهان را تشکیل می دهد . در روز پنجشنبه ین به دلیل ترس از بروز یک بحران مالی جدید در جهان ، در برابر دلار و سایر ارزها تقویت شد . اما وزیر دارایی ژاپن و یکی از معاونین وی گفتند چون ترقی ین ناشی از ضعف عمومی دلار است ، بانک مرکزی برای جلوگیری از ترقی ین مداخله نخواهد کرد. این امر سبب شد تا در مقطعی از این روز هر دلار به سطح ۸۶/۲۹ ین ، یعنی به پایین ترین سطح ۱۴ سال گذشته رسید. اما در روز جمعه وزیر استراتژی ملی ژاپن گفت که دولت و بانک مرکزی ژاپن با هم برای جلوگیری از ترقی ین در بازار مداخله خواهند کرد . این امر سبب شد تا در روز جمعه سیر صعودی ین در برابر دلار مهار گردد . همچنین علاقه اقتصادهای نوظهور برای جذب سرمایه های خارجی بتدریج کمتر می شود . چون فرار سرمایه ها به سوی این کشورها ، موجب افزایش ارزش پول ملی و به تبع آن افزایش فشارهای تورمی و به خطر افتادن رشد اقتصادی می شود . روسیه و برزیل نیز از جمله این کشورها می باشند . روبل روسیه به دلیل بالا بودن نرخ های بهره ، جاذبه خوبی برای سوداگران دارد . همین امر سبب جریان دلار به سوی روبل در ماههای اخیر شد . بطوریکه ارزش هر دلار از ۳۶/۴۲۶۷ روبل در ۱۹ فوریه سال جاری بتدریج کاهش یافته تا به سطح ۲۸/۶۷۰۱ در ۱۳ نوامبر رسید. البته بانک مرکزی روسیه با مداخلات وسیع خود توانست از شدت فشار صعودی در بازار جلوگیری کند . این بانک فقط در ماه اکتبر ۱۵ میلیارد دلار ارز از بازار خریداری کرد . علاوه بر آن این بانک در ۲۵ نوامبر نرخ بهره تأمین مالی مجدد را از ۹/۵ درصد به ۹/۰ درصد کاهش داشت. از ماه آوریل تاکنون این بانک در ۹ دفعه و مجموعاً ۴/۰ درصد نرخ بهره کلیدی خود را کاهش داد . هدف از این کاهش ، مهار جریان سرمایه به این کشور و تقویت

فعالیت اقتصادی بوده است . البته در روز جمعه پس از بروز مشکلات مالی در دومی، دلار در برابر روبل ترقی کرد و هر دلار به ۲۸/۸۰ روبل رسید. همچنین جریان عظیم سرمایه به سوی برزیل سبب شده تا ارزش ریل در طول سال جاری میلادی حدود ۳۵ درصد در برابر دلار افزایش یابد . حتی در بازار شایعه شده که دولت درصدد ایجاد تسهیلاتی برای خروج سرمایه از این کشور می باشد .

ب- بازار پولی داخلی

به احتمال بسیار زیاد ، حداقل تا اواسط سال آینده میلادی ، نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در محدوده فعلی (۰-۰/۲۵ درصد) بلا تغییر باقی خواهد ماند .

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۶ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۱۳ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۲۰ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۲۷ نوامبر
دلار آمریکا	۰/۲۸	۰/۲۷	۰/۲۷	۰/۲۵
یورو	۰/۶۷	۰/۶۷	۰/۶۷	۰/۶۸
ین ژاپن	۰/۳۲	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۰
لیره انگلیس	۰/۵۷	۰/۶۱	۰/۶۱	۰/۶۱

ج- اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته ، رشد تولید ناخالص داخلی سه ماهه سوم سال جاری به نرخ سالانه از ۳/۵ درصد در ارقام مقدماتی به ۲/۸ درصد مورد تجدید نظر صعودی واقع شد. این امر عمدتاً مربوط به تجدید نظر نزولی هزینه های مصرفی ، هزینه های سرمایه گذاری و موجودی انبار بوده است . تولید ناخالص داخلی آمریکا در سال ۲۰۰۸ میلادی فقط ۰/۴ درصد رشد داشت . بانک مرکزی آمریکا انتظار دارد که تولید ناخالص داخلی در سطح ۲۰۰۹ میلادی بین ۰/۱

درصد تا ۰/۴ درصد کاهش و در سال ۲۰۱۰ در محدوده ۲/۵-۳/۵ درصد رشد داشته باشد. در ماه اکتبر درآمد مصرف کنندگان همانند ماه سپتامبر ۰/۲ درصد رشد ماهانه داشته است. اما هزینه مصرف کنندگان پس از ۰/۶ درصد کاهش ماهانه در ماه سپتامبر، در ماه اکتبر بطور ماهانه ۰/۷ درصد افزایش یافت. همچنین شاخص اعتماد مصرف کنندگان از ۴۸/۷ در ماه اکتبر به ۴۹/۵ در ماه نوامبر رسید. فروش خانه های دست دوم به نرخ سالانه پس از ۸/۸ درصد رشد ماهانه در ماه سپتامبر، در ماه اکتبر بطور ماهانه ۱۰/۱ درصد و بطور سالانه ۲۳/۵ درصد افزایش یافت. افزایش هزینه مصرف کنندگان و افزایش فروش خانه های دست دوم در ماه اکتبر و افزایش شاخص اعتماد مصرف کنندگان در ماه نوامبر، جملگی منادی ادامه رشد اقتصادی در سه ماهه چهارم سال جاری می باشد.

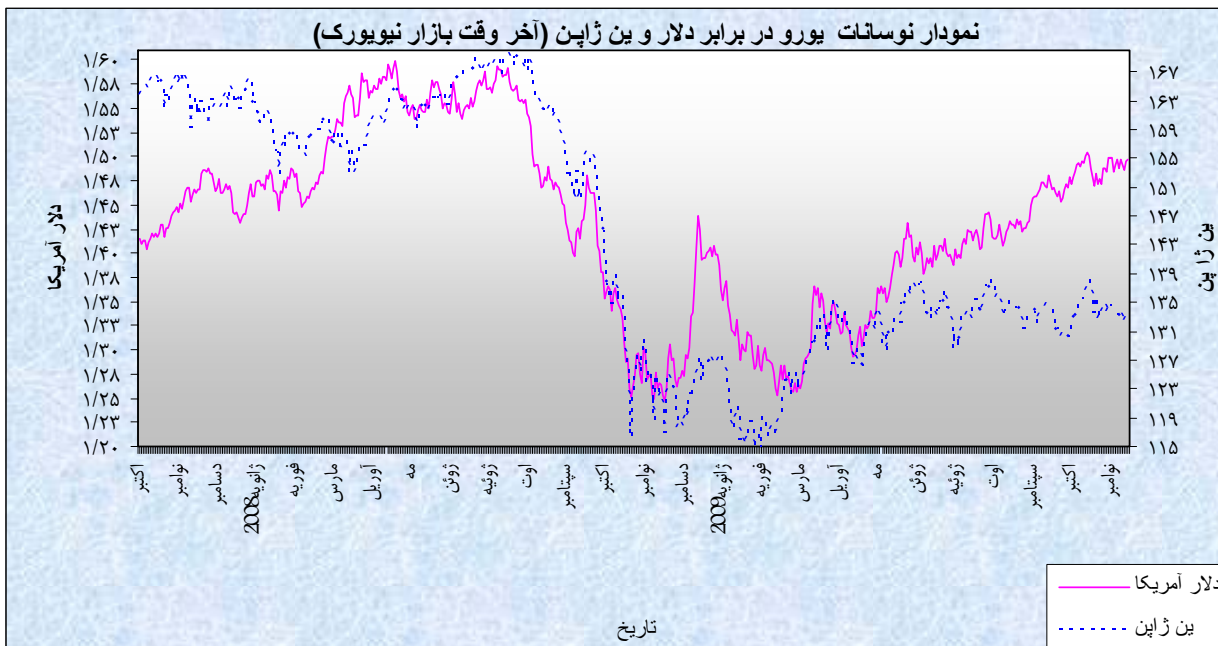
عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا															
شاخصهای اقتصادی	ماه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر
نرخ بیکاری (به درصد)	۶/۱	۶/۱	۶/۱	۶/۵	۶/۸	۷/۲	۷/۶	۸/۱	۸/۵	۸/۹	۹/۴	۹/۵	۹/۴		
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۵۹/۰۸	-۵۶/۵۰	-۵۷/۱۹	-۴۱/۶	-۳۹/۹	-۳۶/۲	-۲۶/۱	-۲۸/۵	-۲۹/۲	-۲۵/۹۷	-۲۷/۴۹	-۳۲	-۳۰/۹	-۳۶/۵	
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۰/۱	-۴/۰	۱/۴	-۱/۳	-۲/۴	-۲/۰	-۱/۵	-۱/۷	-۰/۵			-۰/۴۰	۱	۰/۷	۱/۲
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۵/۴	۴/۹	۳/۷	۱/۱	۰/۱	۰/۰	۰/۲	-۰/۴	-۰/۷	-۱/۳	-۱/۳	-۱/۳	-۲/۱	-۱/۳	
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه سوم ۲۰۰۹					
	-۶/۳			-۶/۴			-۰/۷			۳/۵					

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته، یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی به استثنای ین ژاپن و فرانک سوئیس تقویت شد. متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک، ۰/۵۹ درصد افزایش یافت. به نرخ های پایان وقت بازار مذکور، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۵۱۳۴-۱/۴۹۵۹ دلار معامله گردید.

در روز دوشنبه رئیس فدرال رزرو در ایالت سنت لوئیس گفت که فدرال رزرو حتی پس از اتمام مهلت اجرای برنامه "خرید داراییهای با پشتوانه وام های رهنی" نیز آماده تمدید این برنامه است تا از این طریق به رشد اقتصادی کمک نماید. اظهارات وی به معنی آن است که نرخهای بهره برای مدت طولانی در سطوح بسیار پایین فعلی باقی خواهد ماند. این موضوع از جذابیت سرمایه گذاری در داراییهای دلاری می کاهد و موجب روی آوردن سرمایه گذاران و سوداگران به تنوع بخشی سبد ارزی شان می شود. عامل فوق به همراه افزایش قیمت طلا، به فروشهای دلاری دامن زد. همچنین گزارشی منتشر شد مبنی بر آنکه شاخص فعالیتهای بخش خدمات در ماه نوامبر

از بیشترین رشد ظرف دو سال گذشته برخوردار بوده است. باتوجه به کلیه موارد ذکر شده یورو در برابر دلار ترقی یافت. در روز سه شنبه سهامداران عمده بانک آلمانی WestLB تهدید کردند که از طرح افزایش سرمایه حمایت نخواهند کرد. این بانک آلمانی که در جریان بحران مالی اخیر دچار زیانهای کلان شده بود مجبور به دریافت کمک از بانکهای محلی و دولت گردید و حتی زمزمه هایی مبنی بر خرید سهام آن توسط دولت شنیده می شود. خبر فوق که نشان از شدت بحران در بخش بانکی دارد موجب نگرانیهای زیادی در بازار ارز لندن گردید و به فروشهای یورویی منجر شد. البته در ادامه معاملات این روز بازار مذکور، گزارش انتشار یافته ای حکایت از آن داشت که شاخص اعتماد تجاری آلمان از ۹۲/۰ در ماه اکتبر به ۹۳/۹ در ماه نوامبر بالغ شده که این رقم از میزان پیش بینی شده توسط کارشناسان (۹۲/۵) هم بیشتر بود. انتشار این گزارش تاحدی موجب برگشت روند نزولی یورو گردید. اما نهایتاً ارزش این ارز در برابر دلار در پایان وقت بازار لندن نسبت به زمان مشابه روز قبل اندکی کاهش نشان داد. در روز چهارشنبه صورتجلسه نشست ۳-۴ نوامبر مسئولان پولی آمریکا منتشر شد که در آن کاهش اخیر دلار ، «طبیعی» قلمداد شده بود. این عامل به همراه افزایش قیمت طلا و رشد بازار سهام اروپا موجب ترقی یورو در برابر دلار شد. در روز پنجشنبه جو ریسک گریزی بر بازار حاکم بود که مشکلات پیش آمده برای شرکت Duabi World -متعلق به دولت دومی- جهت بازپرداخت وامها، به ریسک گریزی معامله گران دامن زد. ضمن آنکه شاخص سهام اروپایی نیز در این روز ۲ درصد افت نمود. نگرانیهای ناشی از مشکلات بخش بانکی و سیستم مالی ، در روز جمعه نیز به قوت خودباقی بود. در نتیجه این موارد ، ارزش یورو در برابر دلار در دو روز آخر هفته از سیر نزولی برخوردار بود.

ب- بازار پولی داخلی

Michael Bonello عضو شورای سیاستگذاری پولی بانک مرکزی اروپا با ذکر این نکته که رشد اقتصادی منطقه یورو احتمالاً ضعیف و شکننده خواهد بود تأکید کرد که البته دوره حوض اقتصاد سپری شده است. به عقیده وی شرایط مالی بهبود یافته و میزان صرف ریسک به

سطوح پیش از آغاز بحران کاهش یافته است. قرار است همزمان با برگزاری نشست اعضای شورای سیاستگذاری پولی بانک مرکزی اروپا، پیش بینی های بانک مرکزی از رشد اقتصادی منطقه یورو در سالهای ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ و اولین پیش بینی از رشد سال ۲۰۱۱ منتشر شود. این پیش بینی ها می تواند به روشنتر شدن دورنمای سیاستهای پولی کمک زیادی نماید. علائمی از تمایل بانک مرکزی به پایان دادن به سیاستهای انبساطی دیده می شود. کماینکه هفته گذشته (هفته منتهی به ۲۰ نوامبر) این نهاد پولی اعلام کرد که مزایده وامهای ۱ ساله، پس از ماه دسامبر دیگر تکرار نخواهد شد. اما در صورت رشد ملایم اقتصادی، بعید است که سیاستهای انقباضی به زودی از سر گرفته شود.

ج- وضعیت اقتصادی

سفارشات بخش صنعتی پس از ۰/۶ درصد رشد ماهانه در ماه اوت، در ماه سپتامبر نسبت به ماه قبل ۱/۵ درصد رشد داشت. میزان این سفارشات بطور سالانه طی ماههای مذکور به ترتیب ۲۳/۲ و ۱۶/۵ درصد افت نشان داد. شاخص مدیران خرید بخش کارخانه ای از ۵۰/۷ در ماه اکتبر به ۵۱/۰ در ماه نوامبر بالغ گردید. میزان این شاخص در نوامبر سال گذشته ۳۵/۶ بود که نشان از بهبود زیاد چشم انداز بخش کارخانه ای است. شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۵۲/۶ در ماه اکتبر به ۵۳/۲ در ماه نوامبر افزایش یافت که نسبت به میزان این شاخص در نوامبر سال گذشته (۴۲/۵) نیز بطور چشمگیری بالاتر می باشد. شاخص اعتماد اقتصادی از ۸۶/۱ در اکتبر به ۸۸/۸ در ماه نوامبر رسید. طی ماههای اخیر این شاخص بطور مداوم رشد داشته که نشان از بهبود دیدگاه فعالان اقتصادی نسبت به دورنمای اقتصاد منطقه یورو دارد.

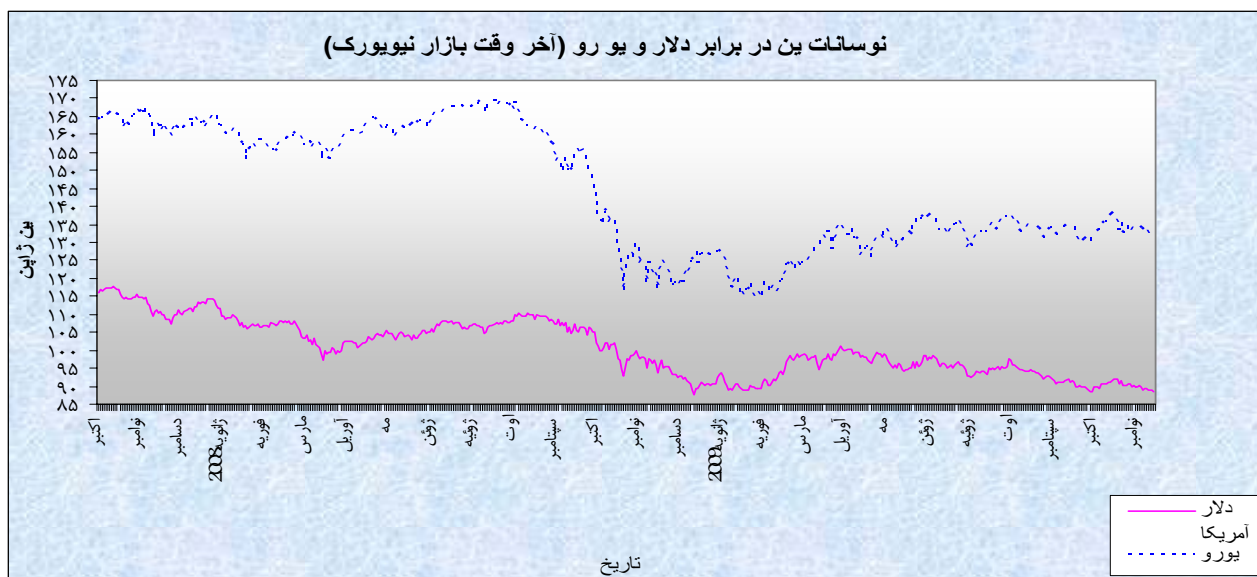
عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو													
اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	ماه	شاخصهای اقتصادی
	۹/۷	۹/۶	۹/۵	۹/۴	۹/۵	۹/۳	۹/۰	۸/۷	۸/۳	۸/۱	۷/۹		نرخ بیکاری (به درصد)
	۵/۳۹	-۳/۲۸	۱۷/۳۳	۷/۵۷	۲/۳۲		۰/۵۲	-۱/۳	-۱۵/۲۱	-۰/۹۵	-۷/۳۸		موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
	۰/۳	۱/۲	۰/۳	-۰/۲	۰/۷	-۱/۵	-۱/۴	-۲/۶	-۲/۴	-۲/۹	-۲/۷		درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
-۰/۱	-۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	-۰/۱	۰/۰	۰/۶	۰/۶	۱/۲	۱/۱	۱/۶	۲/۱		تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه سوم ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸				رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
-۴/۱			-۴/۸			-۴/۹			-۱/۸				

۳- ژاپن

الف - نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۷۵ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۸۹/۰۳ - ۸۶/۵۱ ین معامله گردید.

روز دوشنبه بازارهای مالی ژاپن تعطیل بود. روز سه شنبه شاخصهای سهام در آسیا صعود چندانی نداشتند و این حرکت عمدتاً به دلیل ارزیابی ضعیف شرکت رتبه بندی Standard & Poor در خصوص بانکهای ژاپنی بود؛ در این ارزیابی آمده است، بانکهای Summito Mitsui و Mitsubishi UFJ در میان بانکهایی قرار گرفته اند که میزان سرمایه آنها پایین است. بدین ترتیب، شاخص ترکیبی شانگهای تقریباً به میزان ۳/۵٪ تضعیف شد و در نتیجه دلار آمریکا توانست بخشی از سقوط پیشین خود را جبران کند و موجب بازگشت شاخص دلار (DXY) به بالای سطح ۷۵ گردید.

روز چهارشنبه در بازار آسیا، جریان ریسک پذیری به شدت تقویت شد. اخبار و رویدادهای منتشره که روز قبل در بازار آمریکا منتشر شده بود، جان تازه ای به ادامه روند کلی ریسک پذیری داد. در صورتجلسه FOMC نکته غیرقابل انتظاری مطرح نگردید اما در مجموع این گزارش از نظر بازار ضعیف ارزیابی شد. در بخشی از آن به موضوع تضعیف دلار آمریکا اشاره گردید که گفته شد تا کنون این روند متناسب بوده و بلافاصله این جمله به معنای مجوزی برای استمرار حرکت نزولی دلار تعبیر شد. در سایر آمارهای اقتصادی روز سه شنبه، شاخص های IFO آلمان و ضریب اطمینان مصرف کننده آمریکا افزایش یافتند و در مقابل میزان رشد اقتصادی ایالات متحده (شاخص GDP) با کاهش همراه گردید. از سوی دیگر، استمرار روند صعودی معاملات پریسک موجب صعود قیمت طلا تا نرخ ۱۱۸۰ دلار/اونس گردید و یورو دلار را به بالای سطح ۱/۵۰۰۰ رساند. در سایر نوسانات بازارهای ارزی، Cable در اواخر بازار آسیا به شدت تقویت شد و از نرخ ۱/۶۵۸۰ تا ۱/۶۶۶۸ پیش رفت اما در زوج GbpJpy حرکت صعودی پوند پایدار نماند.

شاخصهای سهام بخش عمده ای از حرکت صعودی روز چهارشنبه را بازگشتند و بسیاری از ارزها نیز در مقابل دلار آمریکا تضعیف شدند. طلا از سطح ۱۱۹۵ دلار/اونس به ۱۱۹۰ سقوط کرد. صورتجلسه بانک مرکزی ژاپن مربوط به جلسه ۴-۵ نوامبر منتشر شد که عمدتاً معطوف به نگرانی از شکل گیری وضعیت ضد تورمی (Deflation) بود، مساله ای که به سقوط قیمت UsdJpy تا سطح ۸۶/۳۰ انجامید. استمرار حرکت صعودی ین، واکنش برخی از مقامات بانک مرکزی ژاپن را به همراه داشت؛ آقای فوجی ای، وزیر دارایی ژاپن گفته است که به دقت نوسانات بازار ارز را تحت نظر دارد و آقای هیرانو، سخنگوی دولت، نیز اظهار داشت، دولت ژاپن ممکن است "اقدام مناسبی" را در خصوص افزایش ین ژاپن داشته باشد. پیشتر، هنگامی که UsdJpy در محدوده نرخ ۸۷/۲۰ قرار داشت، آقای نودا، معاون وزیر دارایی، گفته بود: "در حال حاضر قصد انجام مداخله در قیمت بازار را نداریم." اما از آن زمان به بعد، معاون ارشد وزیر اقتصاد، آقای فوروکاوا، با هشدار در خصوص افزایش قیمت ین، اظهار داشت، ادامه حرکت صعودی ین، نگرانی دولت ژاپن را به همراه خواهد داشت.

با انتشار جزئیات بیشتر از تصمیم شرکت سرمایه گذاری Dubai World برای تعویق در بازپرداخت بدهی ها، شاخصهای سهام آسیا در روز جمعه ۳ تا ۴ درصد سقوط کردند و تمایلات ریسک پذیری به شدت آسیب دید. علیرغم حرکت صعودی دلار در برابر تمامی ارزهای اصلی، تنها استثنا در این میان، ادامه سقوط دلار در برابر ین بود که منجر به کاهش قیمت آن به پایین ترین نرخ ۱۴ سال گذشته در سطح ۸۴/۸۳ ین گردید. این سقوط جدید، بار دیگر نگرانی سیاستگذاران پولی ژاپن را نسبت به افزایش قیمت ین تشدید نمود و واکنش مجدد آنها را به همراه داشت: آقای فوجی‌ای، وزیر دارایی ژاپن، به این نکته اشاره کرد که اگر افزایش قیمت ین تهدیدی برای احیای رشد اقتصادی ژاپن گردد، وی ممکن است با مقامات آمریکایی و اروپایی درباره اتخاذ موضع مشترک برای مداخله در جریان بازار گفتگو کند. این اظهارات منجر به بازگشت قیمت UsdJpy به سطح ۸۶/۰۰ گردید اما در مجموع روند حرکت نزولی بود و به نظر نمی رسد که این سخنان برای متوقف کردن این روند نزولی در هفته پیش رو کافی باشد.

ب- بازار پولی داخلی

در ژاپن تصمیمات نرخ های بهره توسط کمیته سیاستی^۱ بانک مرکزی (BoJ) این کشور در جلسات سیاست پولی (MPM) اتخاذ می گردد. نرخ بهره رسمی BoJ نرخ تنزیل می باشد که نرخ فراخوان یک شبه بدون وثیقه نام دارد^۲. جلسات سیاست پولی مسیر حرکت بازار پول را برای یک دوره تا برگزاری جلسه بعدی کمیته (معمولاً یک ماه بعد) تعیین می کند. این مسیر از طریق تعیین نرخ هدف برای نرخ فراخوان یک شبه مشخص می گردد. میزان خرید و فروش اوراق قرضه دولتی و استفاده از سایر ابزارهای پولی شناخته شده و حتی ابزارهای غیرمتعارف در جلسات MPM تعیین می گردند.

---

^۱Policy Board

^۲Uncollateralized Overnight call rate

هفته گذشته وزارت دارایی ژاپن اعلام کرد به احتمال زیاد اقتصاد این کشور برای نخستین بار پس از سه سال وارد تورم منفی شده است و عنوان داشت گزارش بانک مرکزی در مورد چشم‌انداز اقتصاد این کشور بیش از اندازه خوش‌بینانه است. عکس‌العمل BoJ در این خصوص با رویکرد تنش‌زدایی با دولت همراه بود و عنوان شد که این بانک تا مدت‌ها معلوم سیاست نرخ بهره نزدیک به صفر خود را ادامه خواهد داد. اما ظاهراً دولت خواهان از سرگیری برنامه خرید دارایی‌های مالی بویژه اوراق قرضه دولتی توسط بانک مرکزی است.

ج - اقتصاد داخلی

میزان صادرات در ماه اکتبر برای سومین ماه متوالی افزایش یافت که دلیل آن، افزایش صادرات به آسیا بوده و این موضوع نشان می‌دهد بهبود رشد اقتصادی منطقه، در طول سال موجب تقویت رشد اقتصادی ژاپن نیز خواهد شد.

رشد تولید ناخالص داخلی ژاپن در سه ماهه سوم سال جاری میلادی شاهد رشدی معادل ۱/۲ درصد بود. گفتنی است که اقتصاد ژاپن در سه ماهه دوم ۲/۷ درصد رشد یافته بود. ارائه مشوقه‌هایی همچون افزایش مخارج عمومی، یارانه خرید به کالاهای الکتریکی کم‌مصرف و خودروهایی دوستدار محیط زیست و افزایش تقاضای خارجی مهمترین دلایل رشد اقتصادی ژاپن در سه ماهه دوم و سوم بوده‌اند. علاوه بر این حزب تازه به قدرت رسیده دمکرات ژاپن در صدد است تا با هدف تقویت درآمد قابل تصرف خانوارها مخارج بودجه دولت این کشور را افزایش دهد. این کمک‌ها بالغ بر ۱۴/۱ تریلیون یین (معادل ۲/۸ درصد GDP) خواهد بود. اگرچه رشد اقتصادی ۱/۲ درصدی بازارها را متعجب ساخت اما کارشناسان بر این باورند که رشد اقتصادی ژاپن تداوم نخواهد داشت و در سه ماهه ابتدایی سال آینده نزدیک به صفر خواهد بود. کاهش دستمزدها و بدتر شدن نرخ بیکاری و نگرانی در مورد تورم منفی مهمترین تهدیدها برای اقتصاد ژاپن در کوتاه مدت محسوب می‌شوند. تورم منفی به منزله تعویق مخارج مصرفی و به تبع سرمایه‌گذاری خواهد بود. دولت ژاپن به همین

دلیل و برای جلوگیری از کاهش رشد اقتصادی این کشور در روز دوشنبه، ۳۰ میلیارد دلار بودجه اضافی را به تصویب رساند.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن													
سال ۲۰۰۹													شاخصهای ماه اقتصادی
ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	
۵/۷۰	۵/۴۰	۵/۲۰	۵/۰۰	۴/۸۰	۴/۴۰	۴/۱۰	۴/۴۰	۳/۹۰	۳/۷۰	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	نرخ بیکاری (به درصد)
۳/۷۰	۵/۰۰	۳/۰۰	۰/۰۷	۰/۱۱	-۱/۶۰	-۲/۸۰	-۳/۰۵	-۲/۳۱	۰/۷۳	۰/۹۰	-۳/۰۹	۲/۱۷	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
	۲/۴۰	-۱/۰۰	-۶/۶	-۷/۵	-۸/۶۰	-۱۰/۰	-۹/۶۰	-۸/۱۰	-۳/۱۰	-۲/۳۰	-۳/۵۰	۰/۹۰	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
-۲/۲۰	-۱/۸۰	-۱/۱۰	-۰/۱	-۰/۳۰	-۰/۱۰	۰/۰	۰/۴۰	۱/۰۰	۱/۷۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۲/۳۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
	سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (درصد)
	-۶/۴			-۸/۷			-۴/۳			-۰/۳			

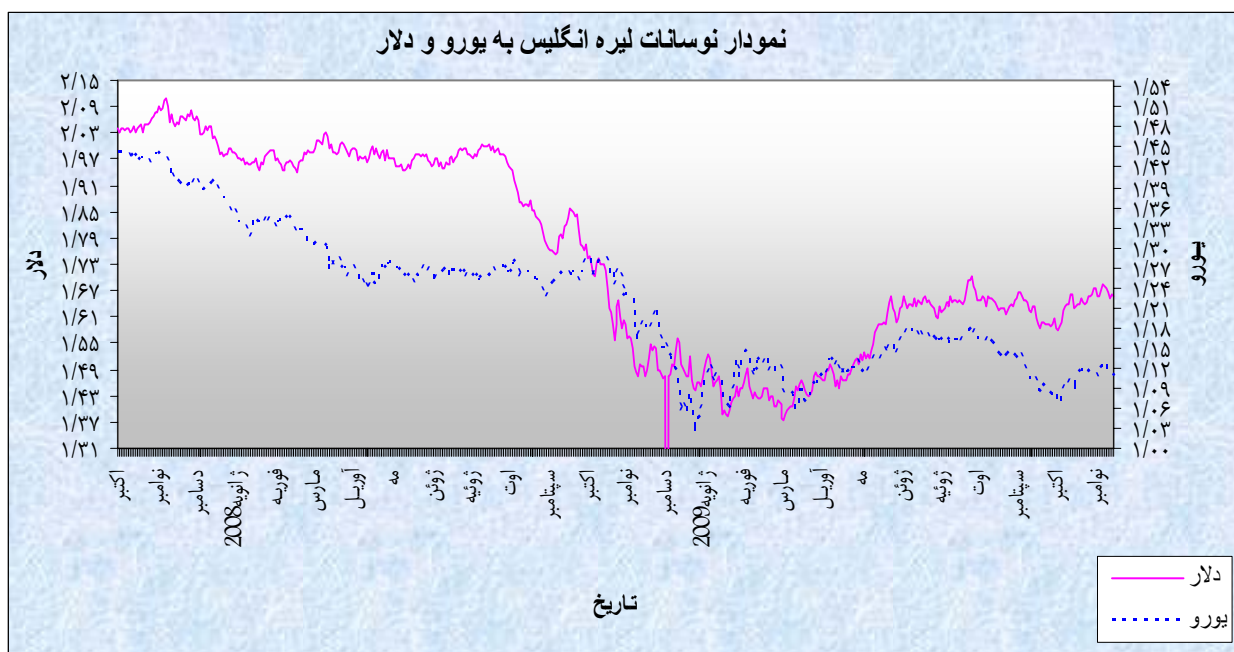
۴- انگلیس

الف-نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره استرلینگ در برابر تمام ارزهای اصلی تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۰/۸۱ درصد کاهش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۶۷۱۳ - ۱/۶۴۶۴ دلار معامله گردید.

در هفته گذشته نوسانات پوند عمدتاً تحت تأثیر اختلاف آراء درباره دورنمای اقتصادی این کشور و رویکرد انبساطی بانک مرکزی با آن، انتشار رقم بازنگری شده نرخ رشد اقتصادی شبه جزیره در سه ماهه سوم، بروز برخی مشکلات در شبکه بانکی جهانی و فراز و فرودهای بازارهای سهام و تعطیلی میان هفتگی برخی از بازارهای مالی قرار داشت.

ابتدای هفته گذشته خبری منتشر شد مبنی بر اینکه بانک آلمانی WestLB درصد نوعی تأمین

مالی امن است که این موضوع نگرانی در مورد ضعف بخش بانکی را در اروپا و انگلیس به دنبال داشت. این نگرانی تضعیف پوند استرلینگ در برابر ارزهای اصلی را به دنبال داشت. لازم به ذکر است به دلیل سهم عمده ای که خدمات مالی و بخش بانکی در تولید ناخالص داخلی انگلیس دارد انتشار هر خبر مرتبط با بانکها بیشترین تأثیر را بر پول این کشور می گذارد. این موضوع در مورد زوج ارزی یورو پوند کاملاً قابل ملاحظه و مشهود می باشد. روز چهارشنبه رقم بازنگری شده رشد اقتصادی انگلیس در سه ماهه سوم منتشر شد که نشان میداد اقتصاد این کشور برای ششمین سه ماهه متوالی منقبض شده است. البته اظهارات مروین کینگ و برخی دیگر از مقامات بانک مرکزی انگلیس در خصوص چشم انداز اقتصادی این کشور محکمتر از اظهارات قبلی ایشان بود و این موضوع از کاهش بیش از پیش استرلینگ جلوگیری کرد. در روزهای پایانی هفته نیز انتشار درخواست شرکت Dubai World برای استمهال بدهی های خارجی خود موجی از نگرانی ها را در بازارهای مالی بوجود آورد که در نتیجه، به کاهش شدید ریسک پذیری در بازارها منجر شد. این خبر به همراه سطح نقدینگی پایین، نوسانات شدید قیمت را در بازار منجر شد. لیره انگلیس بیش از سایر ارزها متضرر شد هرچند مشخص نشد که کدامیک از بانکهای انگلیسی در معرض این بحران قرار دارند. اما آنچه مشخص است سرمایه گذاری بانکهای انگلیسی در بازارهای مالی خاورمیانه بیش از سایر کشورها است.

ب-بازار پولی

در قلمرو پادشاهی متحد، بانک مرکزی انگلیس (BoE) استقلال اجرایی و تصمیم گیری در مورد نرخ بهره را دارا است. این تصمیم گیری توسط کمیته سیاست پولی (MPC) صورت می گیرد و نرخ بهره کلیدی این بانک نرخ بهره موسوم به ریپو است. نرخ ریپو در عملیات بازار باز توسط BoE و

گروهی از متعامل ها (بانک‌ها، موسسات ارائه کننده خدمات مالی شخصی^۱ و بنگاههای مرتبط با اوراق بهادار^۲) مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در حال حاضر نرخ ریپو ۰/۵ درصد است و میزان برنامه خرید دارایی‌ها با ۲۵ میلیارد پوند افزایش در ابتدای ماه نوامبر در مجموع به ۲۰۰ میلیارد پوند از آغاز اجرای این طرح در سال ۲۰۰۸ رسیده است.

ج- اقتصاد داخلی

در حالی که انتظار میرفت تولید ناخالص داخلی انگلیس در سه ماهه سوم ۰/۲ درصد نسبت به سه ماهه دوم افزایش یابد اما این شاخص ۰/۳ درصد کاهش یافت و همه را غافلگیر ساخت. بنابر گزارش مرکز آمارهای ملی انگلیس تولید ناخالص داخلی این کشور برای ششمین فصل متوالی با کاهش روبرو شده است که از زمان جنگ جهانی دوم یک رکورد محسوب می‌شود. از سه ماهه اول سال ۲۰۰۸ تا کنون اقتصاد شبه جزیره ۵/۹ درصد کوچکتر شده است که بیشترین میزان کاهش طی ۶۰ سال گذشته محسوب می‌گردد. کاهش ۰/۷ درصدی تولیدات صنعتی و ۰/۲ درصدی خدمات این کشور امید به بازگشت شرایط بهبود در آینده نزدیک را کمرنگ ساخته است. این در حالی است که اقتصادهای آمریکا، آلمان، فرانسه و ژاپن از سه ماهه دوم بهبود اقتصادی را آغاز کرده‌اند. آمار ضعیف رشد اقتصادی انگلیس بانک مرکزی این کشور را تحت فشار قرار داد تا میزان خرید دارایی‌های مالی را از ۱۷۵ میلیارد پوند فراتر برده و به ۲۰۰ میلیارد پوند در ماه نوامبر افزایش دهد و دولت این کشور ابزارهای جدیدی برای تقویت اقتصاد در گزارش مقدماتی بودجه خود معرفی نماید.

---

¹ Building Societies

² Securities Firms

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ماه / شاخصهای اقتصادی
۷/۹۰	۷/۸۰	۷/۶۰	۷/۲۰	۷/۱۰	۶/۷۰	۶/۵	۳/۶	۳/۳	۳/۱	۲/۹	۲/۸	۲/۷	نرخ بیکاری (به درصد)
-۳/۹۲	-۳/۴۸	-۳/۵۲	-۴/۸۰	-۳/۷۵	-۴/۴۸	-۵/۲۲	-۵/۴۰	-۶/۸۸	-۶/۵۹	-۶/۳	-۸/۸۷	-۱۶/۴	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
۰/۵۰	-۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۷۰	۲/۸۰	-۸/۳۰	-۷/۶	-۲/۹	-۲/۵	-۱/۷	-۰/۳	-۰/۱	-۰/۴	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۱/۶۰	۱/۸۰	۲/۳۰	۲/۳۰	۲/۹۰	۳/۲۰	۳/۰	۳/۱	۴/۱	۴/۵	۵/۲	۴/۷	۴/۴	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه اول ۲۰۰۹				سه ماهه چهارم ۲۰۰۸				سوم ۲۰۰۸		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
-۵/۶			-۴/۹				-۱/۸				۰/۵		

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در بازار نیویورک در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل ۲/۶۰ درصد افزایش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۱۱۸۶/۳۰-۱۱۶۵/۲۵ دلار در نوسان بود. در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر نوسانات دلار، دورنمای نرخهای بهره آمریکا، احتمال خرید طلا توسط بانکهای مرکزی و برخی از موارد دیگر قرار داشت. احتمال ادامه خرید طلا توسط بانکهای مرکزی جهان، احتمال باقی ماندن نرخهای بهره کلیدی آمریکا در سطح پایین فعلی برای مدتی نسبتاً طولانی، ترس از افزایش فشارهای تورمی در سال ۲۰۱۰ میلادی و سالهای بعد از آن، ضعف دلار، اعلام خبر خرید طلا توسط بانک مرکزی سیلان و کم رنگ شدن تدریجی نقش دلار به عنوان ذخایر ارزی بانکهای مرکزی جهان، سبب افزایش شدید قیمت طلا در سه روز اول هفته در بازار نیویورک و در روز چهارم هفته در بازار لندن^۱ شد. بطوریکه قیمت هر اونس طلا در روز دوشنبه به نقطه اوج جدید ۱۱۷۳/۵۰ دلار، در روز چهارشنبه

^۱ - بازار طلای نیویورک در روز پنجشنبه، چهارمین روز هفته، در تعطیلات رسمی بسر می برد.

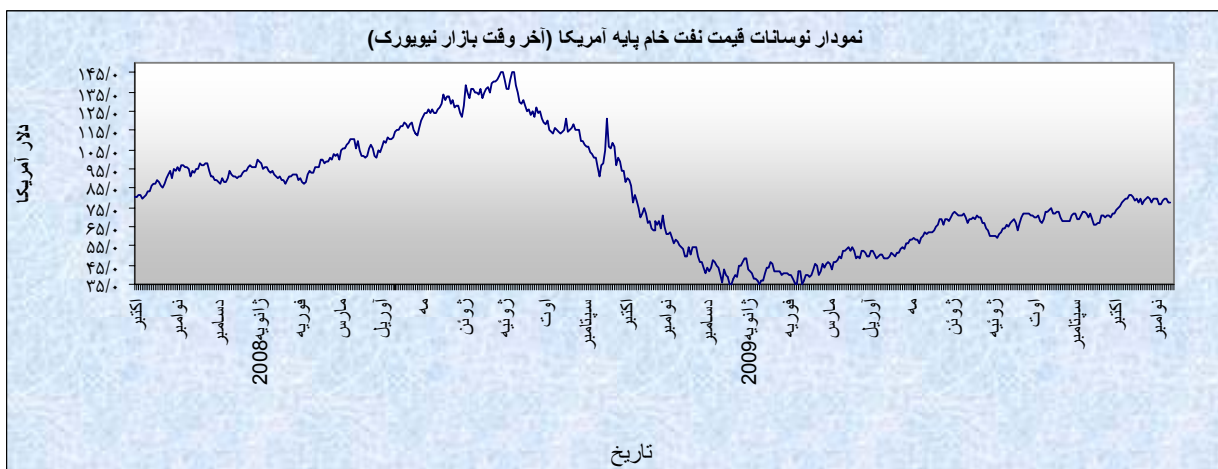
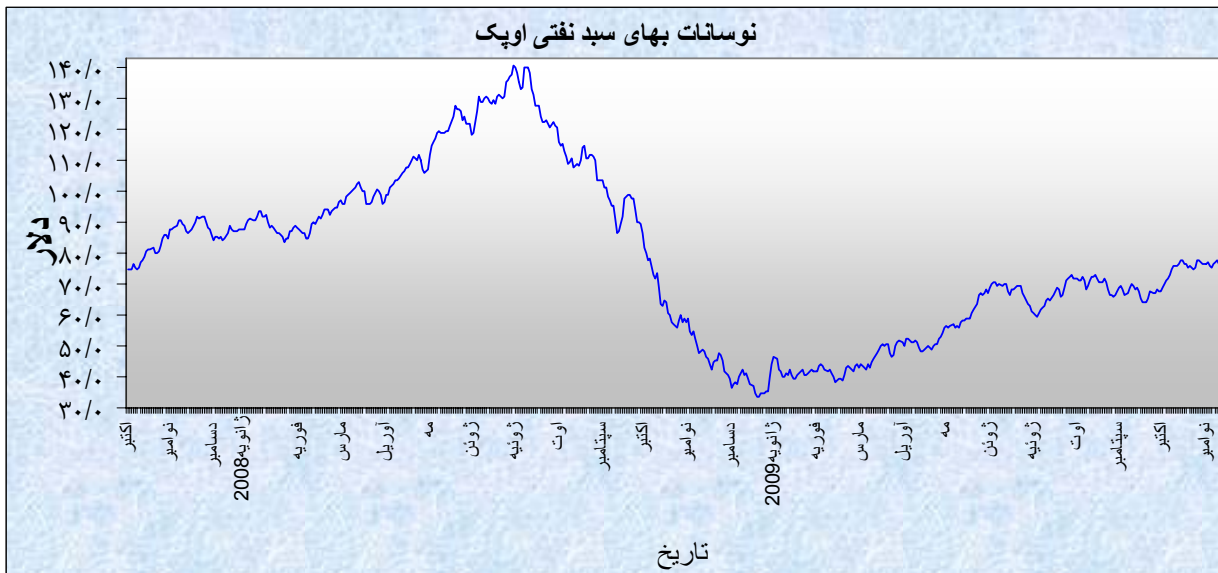
به نقطه اوج جدید ۱۱۹۰/۲ دلار و در روز پنجشنبه (دربازار لندن) به نقطه اوج جدید ۱۱۹۴/۹۰ دلار، رسید. از سوم نوامبر سالجاری که اعلام شد بانک مرکزی هند با خرید ۲۰۰ تن طلا از صندوق بین المللی پول ذخایر طلای خود را به ۵۵۷/۵ تن رساند، احتمال خرید طلا توسط سایر بانکهای مرکزی به شدت قوت گرفت. از آن زمان به بعد خرید طلا توسط بانک مرکزی روسیه (از یکی از مؤسسات دولتی این کشور)، خرید ۲ تن طلا توسط بانک مرکزی موريس از صندوق بین المللی پول و خرید ۱۰ تن طلا توسط بانک مرکزی سیلان از صندوق اعلام شد. با خرید طلا از صندوق، موجودی طلای بانک مرکزی موريس از ۱/۹ تن به ۳/۹ تن و موجودی طلای بانک مرکزی سیلان از ۵/۵ تن به ۱۵/۵ تن، افزایش یافت. حتی در روز چهارشنبه روزنامه هندی Financial Chronicle اعلام کرد که بانک مرکزی هند آماده خرید طلای بیشتری از صندوق می باشد. صندوق از اظهار نظر در مورد این خبر خودداری کرد. خرید طلا توسط بانکهای مرکزی مذکور، احتمال خرید طلا توسط بانکهای مرکزی آسیایی از جمله بانک مرکزی چین که از ذخایر عظیم ارزی برخوردارند را تقویت کرد. لازم بذکر است که قبلاً بانک مرکزی چین اعلام کرده بود که از سال ۲۰۰۳ میلادی به بعد به تدریج حدود ۶۰۰ تن طلا از بازار داخلی خریداری کرده است. این در حالی است که در دهه ۱۹۹۰ میلادی و تا قبل از سپتامبر ۱۹۹۹ میلادی، ترس از افزایش فروش طلا توسط بانکهای مرکزی و ترس از کاهش نقش پولی طلا بر قیمت طلا فشار نزولی شدید وارد می کرد. اعلام تصمیم روز چهارشنبه بانک مرکزی روسیه به تعیین سهمی برای دلارکانادا در ذخایر ارزی خود و انتشار اخباری مبنی بر امکان مبادلات تجاری برزیل و روسیه به پول محلی، نیز در نقش دلار به عنوان ذخایر ارزی بانکهای مرکزی را کمرنگ تر کرد. البته در اواخر روز پنجشنبه به وقت بازار لندن، قیمت طلا تحت فشار نزولی قرار گرفت. این امر به دلیل مشکلات مربوط به شرکت Dubai World امارات، بوده است. مشکلات این شرکت به ریسک گریزی سرمایه گذاران و تقویت ارزش دلار منجر شده بود. سیر نزولی قیمت طلا در روز جمعه نیز ادامه یافت. بطوریکه در مقطعی از این روز قیمت هر اونس طلا به سطح ۱۱۳۶/۸۰ دلار، یعنی به پایین ترین سطح خود از ۲۰ نوامبر به بعد تنزل نمود. عبارتی دیگر در عرض دو روز قیمت هر اونس طلا حدود ۵۸/۱ دلار کاهش یافت. البته بعداً در اواخر همین روز با توقف ترقی دلار و ادامه جاذبه سرمایه گذاری در طلا برای بانکهای مرکزی، قیمت طلا روبه افزایش نهاد.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک، ۲/۰۵ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۷۷/۹۶-۷۶/۰۲ دلار معامله گردید.

در روز دوشنبه بازار نفت دچار نوسانات بود. نگرانی نسبت به تقاضای جهانی برای نفت و بالا

بودن سطح ذخایر، بر بهای این ماده فشار نزولی وارد می کرد. اما از سوی دیگر گزارشی در این روز منتشر شد که نشان می داد فروش مسکن در آمریکا بهتر از انتظار بوده است. همین موضوع موجب افزایش خوش بینی ها به بهبود اقتصادی شد که در پی آن بازار سهام تقویت شد. این عامل به همراه ضعف دلار، در نهایت موجب ترقی قیمت نفت در اولین روز هفته گردید. در روز سه شنبه و پیشاپیش انتشار ارقام هفتگی موجودی انبار نفت آمریکا، تحلیلگران پیش بینی می کردند که سطح ذخایر افزایش یافته باشد. همچنین وزارت بازرگانی آمریکا طی گزارشی برآورد خود از تولید ناخالص داخلی این کشور در سه ماهه سوم را از $\frac{3}{5}$ به $\frac{2}{8}$ درصد مورد تجدیدنظر نزولی قرار داد. گزارش منتشره ای نیز حکایت از آن داشت که میزان تقاضای خرده فروشی بنزین در هفته منتهی به ۲۰ نوامبر نسبت به هفته ماقبل آن $\frac{1}{6}$ درصد کاهش داشته است. با توجه به موارد یاد شده، قیمت نفت کاهش پیدا کرد. در روز چهارشنبه گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا حاکی از آن بود که موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۲۰ نوامبر نسبت به هفته ماقبل آن $\frac{1}{0}$ میلیون بشکه افزایش داشته است. گزارش مذکور به شرح جدول زیر است:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۹/۱۱/۲۰ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییری نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۳۷/۸	۰/۳۰	۶/۱۳
نفت حرارتی و دیزل	۱۶۶/۹	-۰/۳۰	۲۵/۶۸
بنزین	۲۱۰/۱	۰/۴۸	۴/۷۹

انتشار این گزارش سبب افت بهای نفت در اوایل وقت بازار نیویورک شد. اما در ادامه معاملات این روز، سه گزارش انتشار یافته جداگانه حاکی از افزایش مخارج مصرفی و فروش خانه های جدید در آمریکا طی ماه اکتبر و همچنین کاهش متقاضیان بیمه بیکاری در هفته منتهی به ۲۰ نوامبر بودند. در پی آن شاخصهای سهام تقویت شدند و ارزش دلار در برابر سبدهی از ارزهای عمده به پایین ترین سطح خود طی ۱۵ ماه گذشته رسید. در نتیجه این موارد، قیمت نفت ترقی یافت. در

روز پنج شنبه بازار نفت نیویورک، به مناسبت تعطیلات رسمی بسته بود. در روز جمعه دولت دومی اعلام کرد که دو شرکت اصلی زیرمجموعه "گروه شرکت های Dubai World" مجبور به تأخیر در بازپرداخت بدهیهای خود هستند. بحران بدهیها در این امیرنشین، نگرانی ها را نسبت به آسیب پذیری بازارهای مالی افزایش داد و معامله گران را به ارزهای مطمئنی نظیر دلار سوق داد. در نتیجه، این ارز در برابر اکثر ارزهای عمده تقویت شد. در پی آن بهای نفت در آخرین روز هفته کاهش پیدا کرد.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۲۷ نوامبر ۲۰۰۹						
روزهای هفته	دوشنبه ۲۳	سه شنبه ۲۴	چهارشنبه ۲۵	پنجشنبه ۲۶	جمعه ۲۷	متوسط هفته
عنوان	نوامبر	نوامبر	نوامبر	نوامبر	نوامبر	
نفت برنت	۷۷/۵۶	۷۶/۰۲	۷۷/۹۶	-	۷۶/۰۵	۷۶/۹۰
نفت پایه آمریکا	۷۷/۴۶	۷۶/۴۶	۷۸/۴۴	۷۷/۰۲	۷۷/۱۸	۷۷/۳۱
نفت اوپک	۷۶/۷۳	۷۵/۲۲	۷۵/۲۲	-	-	۷۵/۷۲